

Dr. Kuzmova



INFORMÁTOR

SLOVENSKEJ ARCHEOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI PRI SAV

IV/1993/2

NITRA

VÝSKUMNÉ PRACOVNÉ STREDISKO ARCHEOLOGICKÉHO ÚSTAVU SAV V KOŠICIACH ŠTYRIDSAŤROČNÉ

Ked v roku 1953 vznikla Slovenská akadémia vied, bývalý Štátny archeologický ústav sa stal jej súčasťou. V tom istom čase bolo vytvorené aj Výskumné pracovné stredisko AÚ SAV v Košiciach s úlohou zabezpečovať záchrannu archeologických nálezov a organizovať výskum na území východného Slovenska.

V Košiciach sa profesionálny záujem o najstaršiu história, resp. archeológiu dá sledovať od roku 1871, keď bolo založené vtedajšie Hornouhorské, dnešné Východoslovenské múzeum, aj s archeologickým oddelením hneď od začiatku.

Nebývalý stavebný rozmach po 2. svetovej vojne spôsobil narušenie množstva nálezísk. Na ich záchrannu mala slúžiť Expedícia archeologických ústavov ČSR založená uznesením vlády ČSR zo dňa 4. 9. 1950. Na práci expedície sa podielali pracovníci z Čiech, Moravy i zo Slovenska. Zamerali sa predovšetkým na stavenisko IIUKO (hutného kombinátu, predchodcu Východoslovenských železiarní) a na Trať družby - hlavne na úseku od Čiernej nad Tisou po Košice. Uskutočnili aj sériu prieskumov, ktorým vďačíme za objavenie značného počtu nových lokalít, ako aj za zdokumentovanie vtedajšieho stavu dávnejšie známych nálezísk. Z výskumov tejto expedície najrozsiahlejší bol v Barci (okr. Košice), kde sa skúmala paleolitická osada, resp. opevnená osada zo staršej doby bronzovej (E. Prošek, L. Hájek, J. Kabál) a pohrebisko pilinskéj kultúry (E. Jílková).

Od roku 1953 prevzalo úlohy expedície VPS AÚ SAV, spolu s provizórной budovou postavenou pre jej potreby. Až roku 1987 sa prestáhlo VPS do dôstojnejšieho stánku. Dnes v ňom pracuje sedem odborných, resp. vedeckých pracovníkov a tria technickí pracovníci.

Na čele VPS sa vymenilo sedem vedúcich. Prvým bol PhDr. J. Pástor, CSc. - kustód Východoslovenského múzea, ktorý túto funkciu zastával externe. Základy pracoviska s ním kládli K. Andel, Š. Špiak a PhDr. B. Polla, DrSc., v rokoch 1956-1957 vedúci VPS. Od roku 1957 až do odchodu do dôchodku v roku 1974 stál na čele VPS univ. prof. PhDr. V. Budinský-Krička, DrSc.

Ďalšími vedúcimi boli PhDr. M. Lamiová, CSc. (1974-1981), PhDr. D. Čaplovič, CSc. (1981-1986), PhDr. J. Béreš, CSc. (1986-1990) a PhDr. P. Mačala (od 1990).

Pracovníci VPS sa sústredovali predovšetkým na záchranné akcie, mnohé z nich však prerastli na rozsiahle systematické výskumy. Neraz prichádzali na pomoc aj kolegovia z AÚ SAV v Nitre a archeológovia pôsobiaci v čoraz väčšom počte vo východoslovenských múzeách.

Získaný nálezový fond pochádza zo všetkých období praveku a včasnej doby dejnej až po stredovek. Širokej verejnosti je sprístupnený v archeologických expozíciiach východoslovenských múzeí (Bardejov, Iliašovce, Humenné, Košice, Michalovce, Poprad, Prešov, Stará Lubovňa, Trebišov), na vytváraní ktorých sa často podielali pracovníci VPS, či už prípravou scenárov, alebo poskytnutím nálezov z výskumov. Pracovníci prispievali aj do zborníkov Historica Carpatica (Košice) a Nové obzory (Prešov) a ako členovia redakčných rád zabezpečovali zastúpenie archeologických článkov v nich.

Výsledky výskumov sú odborne spracované v monografiách, ako aj početných štúdiách, ale aj populárnu formou v knihách, časopisoch a dennej tlači. Pracovníci VPS priebežne informujú

verejnosť o svojej práci v rozhlase, televízii a na prednáškach uskutočňovaných v školách, knižničiach, kluboch dôchodcov, kluboch priateľov výtvarného umenia a pod.

Z publikácií VPS treba spomenúť aspoň Pravek východného Slovenska (Košice 1966), v ktorom kolektív pod vedením V. Budinského-Kričku po prvýkrát načrtol vývoj tejto oblasti od praveku po včasné dobu dejinnú. V rokoch 1970 a 1971 vyšli prvé dva zväzky Východoslovenského praveku, na tretí bolo treba čakať (pre finančné problémy) až do roku 1991, vydanie štvrtého je zase problematické. Roku 1991 vyšla Archeologická topografia - Košice (M. Lamiová - E. Mirošayová).

VPS usporiadalo viacero odborných konferencií a seminárov, resp. sa podielalo na ich organizovaní. Hneď v roku vzniku pracoviska (1953) to bola VIII. pracovná konferencia československých archeológov.

I keď na poli poznania najstarších dejín východného Slovenska zostáva ešte veľa ne-prebádaného, možno povedať, že za 40 rokov existencie VPS AÚ SAV v Košiciach sa toto územie po-važované za archeologicky zanedbané zaradilo medzi najskúmanejšie oblasti Slovenska. Ukázalo sa, že bolo významnou križovatkou kultúr a obchodných ciest, a to tak z východu na západ, ako aj z juhu na sever. Nálezy i poznatky získané na tomto území majú význam i pre štúdium oblastí za jeho hranicami.

M. Lamiová

REORGANIZÁCIA ARCHEOLOGICKÝCH PRACOVÍSK V ČECHÁCH A NA MORAVE

Meniace sa legislatívne podmienky a nové ekonomicke pravidlá si vyžiadali v Českej republike zefektívniť činnosť jednotlivých archeologických pracovísk, čo sa prejavilo v ich čiastočnej reorganizácii. Vzhľadom na zvýšenú stavebnú aktivitu boli personálne posilnené predovšetkým "ústavy pamätkovej peče" a novovznikajúce "ústavy archeologickej pamätkovej peče", a to často na úkor iných pracovísk, predovšetkým však Archeologickeho ústavu ČAV.

V súčasnosti archeológovia pracujú v týchto pamätkových organizáciách:

Praha

- Státní ústav pamätkové peče, Valdštejnské nám. 3
- Pražský ústav pamätkové peče, Řetězová 3
- Ústav archeologickej pamätkovej peče středních Čech, Letenská 4
- Archaia, Pod Děkankou 19

Južné Čechy

- Pamätkový ústav, České Budějovice, Nám. Přemysla Otakara II.

Západné Čechy

- Pamätkový ústav, Plzeň, Dominikánská 4

Severné Čechy

- Ústav archeologickej pamätkovej peče severozápadních Čech, Most, Žižkova 835
- Pamätkový ústav, Ústí nad Labem, Hradiště 4

Východné Čechy

- Pamätkový ústav, Pardubice, Zámek 4

Južná Morava

- Ústav archeologickej pamätkovej peče, Brno, Mendlovo nám. 1a

Severná Morava

- Pamätkový ústav v Olomouci, Dolní nám. 8-9
- expozitura, Prostějov, Křížkovského ul.
- Pamätkový ústav Ostrava, Opava, Bezručovo nám. 1

K 1. 7. 1993 boli v Českej republike zamestnaní archeológovia aj v nasledujúcich centrálnych či regionálnych múzeach (pri nich len miesto pôsobiska):

Praha

- Národní muzeum - Historické muzeum, Muzeum hl. města Prahy, Národní technické muzeum a Vojenské historické muzeum

Stredné Čechy

- Benešov u Prahy, Beroun, Brandýs nad Labem, Čelákovice, Kolín, Poděbrady a Roztoky u Prahy

Južné Čechy

- České Budějovice, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor

Západné Čechy

- Cheb, Karlovy Vary, Klatovy a Plzeň

Severné Čechy

- Chomutov, Liberec, Litoměřice, Louny, Teplice, Ústí nad Labem a Žatec

Východné Čechy

- Hradec Králové, Jičín, Pardubice, Turnov, Ústí nad Orlicí a Vamberk

Južná Morava

- Brno - Moravské zemské muzeum, Muzeum města Brna, Kroměříž, Mikulov na Moravě, Prostějov, Tišnov, Uherské Hradiště, Vyškov, Zlín, Znojmo a Bystřice nad Pernštejnem

Severná Morava

- Nový Jičín, Olomouc, Opava, Ostrava, Šumperk a Vsetín.

Z. Farkaš

**ETNO-ARCHEOLOGICKÁ KOMISIA PRI SLOVENSKEJ NÁRODOPISNEJ
SPOLOČNOSTI PRI SAV A SLOVENSKEJ ARCHEOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI
PRI SAV**

Komisia vznikla v r. 1991 s cieľom užšej spolupráce dvoch príbuzných vedných disciplín. V rámci svojho programu sa snaží rozvíjať kontakty bádateľov na individuálnej aj inštitucionálnej báze. Hlavnou náplňou činnosti je organizovanie spoločných odborných podujatí. Predsedom komisie je dr. E. Krekovič, CSc. (FPUK Bratislava), členovia: dr. L. Chorváthová, dr. M. Kalavský, dr. J. Podoba (Národopisný ústav SAV v Bratislave); dr. Z. Farkaš, dr. D. Turčan (Archeologicke múzeum SNM v Bratislave) a dr. M. Hanuliak, CSc. (Archeologickej ústav SAV v Nitre).

Dosiaľ sa uskutočnili tieto odborné semináre:

1991 (október-Bratislava) - Neznáme, neinterpretované nálezy - všeobecné problémy

1991 (október-Bratislava) - Poľnohospodárstvo - náradie, terminológia

1992 (november-Nitra) - Kultové a sociálne aspekty pohrebného rítu od najstarších čias po súčasnosť

1993 (máj-Bratislava) - Koža - nálezy, výroba, spracovanie, terminológia.

E. Krekovič

INTERNACIONÁLNE PRACOVNÉ STRETNUTIE V KUTNEJ HORE

V dňoch 8. až 10. septembra 1993 sa uskutočnilo v príjemnom prostredí penziónu U Rytířů a expedície ĀÚ ČAV v Bylanoch tradičné, teraz už internacionálne stretnutie archeológov, odborníkov na problematiku mladšej a neskorej doby kamennej z Čiech, Moravy, zo Slovenska, z Veľkej Británie a Chorvátska. Ústrednou tému rokovania boli Pravčká ohrazení a aktuální otázky výzkumu. Počas dvoch dní odzneli na túto i ďalšie príbuzné témy nasledujúce prednášky:

Bálek, M.: Kruhový pŕfkop v Běhařovicích

Brnič, Ž.: Domácí vývoj mladého eneolitu v jižní části Karpatské kotliny

Čižmář, Z.: Objekty STK v Určicích

Cheben, I.: Rádiolaritová baňa v Karpatoch

Janák, V.: Počátky lengyelu ve Slezsku

Kazdová, E.: Hrazená osada s vypíchanou keramikou v Pavlově na Břeclavsku?

Koštuřík, P. - Dočkalová, M.: Seskupení hrobů nositelů kultury s lineární keramikou na neolitickém sídlisku v Těšeticích-Kyjovicích

Kovárník, J.: Opevněná sídlisko na jižní JZ. Moravě

Kuzma, I.: Letecká prospekcia

Pavelčík, J.: Poznámky k fortifikačnému systému badenskej kultury na Moravě

Pavlù, I.: Výzkum mikroareálu BY4 v letech 1990-1993

Pavúk, J.: Sídisko a pohrebisko ludanicej skupiny

Rulf, J.: Otázky interpretace rondelů v evropském kontextu

Šmíd, M.: Skupinový hrob šňúrové keramiky z Určic, o. Prostějov

Šumberová, R.: Neolitické zásobní jámy ve střední Evropě

Weber, Z.: Hvězdná obloha v období lengyelské kultury

Zápotocká, M.: Postavení rondelu v bylanských mikroareálech.

Súčasťou stretnutia bola aj obhliadka novoodkrytej plochy v Bylanoch s časťou rondelu ľudu s vypichovanou keramikou a exkurzia do kutnohorského pivovaru. Učastníci navrhli, aby sa ďalšia podobná akcia uskutočnila v r. 1994 v priestoroch archeologickej expedície v Těšeticach-Kyjoviciach na Morave.

Z. Farkaš

KONFERENCIA K MONOGRAFII DEJINY VRANOVA NAD TOPLOU

V r. 1992 vyšlo monografické spracovanie dejín mesta Vranov nad Topľou a jeho okolia. Jednu z kapitol tvorí prehľad pravekého a ranostredovekého osídlenia mesta, rozšírený na celý terajší Vranovský okres. K tejto publikácii sa dňa 8. októbra 1993 konala vo Vranove nad Topľou vedecká konferencia, na ktorej predniesli referáty autori jednotlivých časťí, medzi nimi aj dr. P. Mačala, spoluautor state Praveké a ranostredoveké osídlenie Vranova a okolia. S koreferátom k danej téme vystúpila dr. M. Jenčová, archeologička Vlastivedného múzea v Ilanušovciach nad Topľou. Súčasťou konferencie bola aj výstava. Azda aj takto formou sa podarilo viac priblížiť laickej verejnosti výsledky archeologickej bádania v regióne.

M. Jenčová

2. AUSTRIA-ROMANA-KOLLOQUIUM, 3. KOLLOQUIUM ÜBER NORISCH-PAN-NONISCHE HÜGELGRÄBER

Kolokvium sa konalo v dňoch 19.-21. novembra 1993 vo Feldbachu (Rakúsko). Usporiadalo ho Institut für klassische Archäologie an der Universität Graz, Archäologische Gesellschaft Steiermark, Arbeitsgemeinschaft für Provinzialarchäologie und Provinzialgeschichte, Sudoststeierische Verein für Heimatkunde pod záštitou starostu mesta Feldbach Fritza Luttenbergera. Na kolokviu sa zúčastnili odborníci z Rakúska, Maďarska, zo Slovenska, z Belgicka, Nemecka, zo Slovinska a z Chorvátska. Prednesené referáty budú publikované v samostatnom zborníku. Súčasťou kolokvia bola exkurzia po niekoľkých lokalitách východného Štajerska s noricko-panónskymi mohylníkmi. Počas kolokvia sa konala pracovná porada vedúcich funkcionárov vedeckých spoločností, a to Archäologische Gesellschaft Steiermark (Rakúsko; E. Pochmarski, M. Heinzmann, D. Kramer), Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat (Maďarsko; S. Palágyi, S. Soproni) a Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV (D. Bialeková, E. Krekovič), na ktorej sa dohodli základné princípy spolupráce. Bolo rozhodnuté, že precízacia a konkretizácia činnosti na rok 1994 sa uskutoční v jarných mesiacoch v Nitre na pracovnom zasadnutí uvedených spoločností.

D. Bialeková

MEDZINÁRODNÉ SYMPÓZIUM MARKOMANSKÉ VOJNY - PRÍČINY A DÔSLEDKY

V rámci vedeckého podujatia Základné problémy včasnohistorického vývoja v severnej časti stredného Podunajska, ktoré sa pravidelne usporadúva už niekoľko rokov v jednej zo zainteresovaných krajín, sa v dňoch 22.-26. novembra 1993 uskutočnilo vo Viedni sympózium venované obdobiu markomanských vojen. Jeho organizátormi boli Rakúska akadémia vied (Österreichische Akademie der Wissenschaften), Univerzita vo Viedni (Institut für Ur- und Frühgeschichte der

Universität Wien) a Archeologický ústav ČAV v Brne, ktorý sa bude podieľať na vydaní zborníka referátov. O tom, že zvolená téma je predmetom bádania a záujmu širokého okruhu pracovníkov nielen z odboru história a archeológie, ale aj numizmatiky, epigrafiky, dejín umenia a prírodných vied, svedčila prítomnosť viac ako 70 účastníkov z Rakúska, Nemecka, Dánska, Česka, Poľska, zo Slovenska, z Maďarska, Rumunska a zo Slovinska. Na vyše 40 prednáškach a v následnej diskusii spravidla nechýbali ani miestni študenti a príslušní odborníci z regionálnych múzeí.

Výsledky slovenskej archeológie dosiahnuté pri skúmaní obdobia markomanských vojen prezentovali pracovníci Archeologického ústavu SAV v Nitre a Katedry praveku a včasného stredoveku UK v Bratislave nasledujúcimi príspevkami:

Elschek, K.: Bratislavská brána v 2. storočí

Kolník, T.: Markomanské vojny a chronológia doby rímskej

Kolníková, E.: Markomanské vojny vo svetle nálezov mincí na Slovensku

Krekovič, E.: Rímsky import na Slovensku a markomanské vojny

Kuzmová, K.: Markomanské vojny a import terry sigillaty v predpolí severopanónskeho limitu

Pieta, K.: Stredné a severné Slovensko v dobe markomanských vojen

Rajtár, J. (spolu s C.-M. Hüsenom): K otázke archeologických dokladov markomanských vojen na Slovensku.

S podporou Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV sa dvoch rokovacích dní mohli zúčastiť aj V. Turčan (AM SNM, Bratislava) a V. Varsik (AÚ SAV, Nitra), ktorí sa danej problematike venujú v rámci svojej terénnnej výskumnej činnosti.

Prednášky a početné diskusné príspevky, ktoré na tomto sympóziu odzneli, priniesli mnoho nových i dopĺňajúcich poznatkov o jednom z najvýznamnejších úsekov historického vývoja v dobe rímskej. Verím, že skoré publikovanie poznatkov súčasného bádania bude nielen dôležitou pramenou bázou, ale aj podnetom pre ďalšie štúdium v tejto oblasti.

Nasledujúce podujatie tohto druhu, zamerané na obdobie okolo zmeny letopočtov, sa v budúcom roku v prípade priaznivej finančnej situácie uskutoční na Slovensku - pod záštitou Archeologickejho ústavu SAV v Nitre.

K. Kuzmová

II. SYMPÓZIUM K CIRKEVNÝM DEJINÁM SLOVENSKA

V dňoch 15.-16. októbra 1993 sa na pôde Trnavskej univerzity konalo v poradí druhé stretnutie uvedeného zamerania, zacielené na dejiny a kultúru reholných komunit z územia Slovenska. Referáty a diskusné príspevky sa dotýkali niekolkých tematických okruhov problémov.

R. Marsina a V. Sedlák na základe kritického rozboru písomných prameňov priblížili niektoré sporné momenty história našich najstarších kláštorov. Na východné prvky v stredovekom uhorskom monasticizme upozornil A. Avenarius. J. Novák a L. Vrtel predviedli škálu vypovedacích schopností, ktoré ponúka štúdium heraldických motívov, zachytených v rôznych podobách. Z bloku venovaného, činnosti kláštorných skriptorií najviac zaujal príspevok J. Sopka a E. Frimmovej. Nové poznatky k problematike pustovníctva vo včasnostredovekom období, k činnosti sv. Svorada a Benedikta priniesli v referátoch M. Slivka a V. Judák. Príjemným spestrením sympózia boli vystúpenia D. Múdrej a L. Kačica o hudobnej kultúre reholí 18.-19. stor. S problémami štúdia archívnych prameňov reholných komunit v zahraničí účastníkov oboznámil J. Šimončič a K. Melniková. Do posledného bloku boli zaradené príspevky zhromažďujúce údaje o aktivitách príslušníkov jednotlivých reholí: J. Vozár sa zameral na piarskych hieronymitánov, H. Radváni na trnavských paulínov a trinitárov, T. K. Bartal na jasovských premonštrátov, P. Matovský na leleských premonštrátov, M. Hlaváčková na hornolefantovských paulínov. A. Habovštiak a M. Hanuliak na základe výsledkov archeologických výskumov plasticky vykreslili vývojové premeny objektov hronskobeňadického a banskoštiavnického kláštora i života komunit benediktínov a dominikánov v nich.

V súčasnom období sa referáty zo sympózia redakčne spracúvajú so zámerom súborne ich publikovať v osobitnom zborníku.

M. Hanuliak

KOLOKVIUM O PROBLEMATIKE KRESŤANSTVA Z HĽADISKA ARCHEOLOGICKÉHO BÁDANIA

V dňoch 21.-22. októbra 1993 sa v Archeologickom ústave SAV v Nitre konalo kolokvium za účasti domácih aj zahraničných odborníkov. Odzneli nasledujúce referáty:

- Slivka, M.: Súčasný stav a perspektívy výskumu monastických stavieb na Slovensku
 Siklósi, Gy.: Poznatky archeologického výskumu najstarších sakrálnych stavieb v Székesfehérvári
 Chropovský, B.: K postaveniu Nitry v počiatkoch kresťanstva na Slovensku
 Kolník, T.: Včasnakresťanské symboly a artefakty v archeologických nálezoch na Slovensku
 Staňa, Č.: Problematika archeologického výskumu sakrálnych stavieb na Morave
 Tóth, M.: Kresťanstvo a stredoveké umenie v Uhorsku
 Bialeková, D.: K otázke vlastníckych kostolov u naddunajských Slovanov
 Tirpák, J.: Výsledky geofyzikálnych meraní pri precizovaní základov stredovekých sakrálnych stavieb na Slovensku
 Bednár, P.: Včasnostredoveké osídlenie a počiatky kamennej architektúry na Nitrianskom hrade
 Hunka, J.: Kresťanské námety na včasnostredovekých platiidlach (11.-13. stor.)
 Hanuliak, M.: Zvláštnosti v pohrebnom ríte ako súčasť duchovnej kultúry v 9.-10. stor.
 Ruttkay, A.: Cirkevná organizácia a štruktúra stredovekého osídlenia Slovenska (pokus o sledovanie vzťahov)
 Dostál, B.: K otázke reštitúcie pohanstva na Morave v 10. stor.
 Kolinsk, T.: Pyxida z Čiernych Klačian.

Súčasťou kolokvia bola návšteva novej expozície Skvosty dávnovekého Slovenska v Nitrianskom múzeu a obhlídka archeologického výskumu na Nitrianskom hrade. Z kolokvia sa urobil záverečný protokol. Referáty budú publikované v zborníku Archaeologia historica.

D. Bialeková

EXKURZIE

Exkurzia po rímskych pamiatkach

Komisia pre Limes Romanus Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV zorganizovala dňa 30. septembra 1993 jednodňovú exkurziu po rímskych pamiatkach v Komárne a Komárom, ktorej sa zúčastnilo 40 záujemcov z radov jej členov, doplnených o pracovníkov a hostí Archeologickeho ústavu SAV v Nitre.

Úvodný program našej exkurzie zabezpečili pracovníci komárňanského strediska Slovenského ústavu pamiatkovej starostlivosti, ktorí v priestoroch okresnej knižnice pripravili prehliadku dokumentárno-popularizačného videosfilmu o NKP rímsky tábor Iža-Leányvár a televízneho filmu o Keltoch, ako aj propagáčné materiály o kultúrno-historických pamiatkach a prírodných osobitnostiach mesta a jeho okolia.

Ďalšou zastávkou bola zrenovovaná a pamiatkovo upravená časť vojenského pevnostného systému - bašta VI., v ktorej sa nachádza nová stála expozícia bohatej zbierky rímskych kamennárskej pamiatok Podunajského múzea. V lapidáriu nás privítal pracovník múzea dr. A. Trugly, s jeho koncepciou a s unikátnymi exponátmami nás oboznámili dr. P. Ratimorská a dr. T. Kolník, DrSc. Účastníci ocenili nevšednú atmosféru prostredia, znásobenú citlivým prístupom architekta (P. Varga) k prezentácii kamenných artefaktov v tomto historickom objekte.

Určitým oživením exkurzie a zároveň aj príjemnou prechádzkou po jesennej prírode pri Dunaji bola návšteva areálu rímskeho tábora v Iži-Leányvári. S doterajšími poznaniami súvisiacimi s jeho vývojom, s priebehom archeologickeho výskumu, leteckej prospekcie, ale aj s rozsiahlymi rekonštrukčnými prácam, pripravovaným informačným systémom a kultúrno-spoločenským využitím tejto pamiatky v budúcnosti oboznámili príslomných dr. P. Ratimorská, dr. J. Rajtár a autorka tohto príspevku.

Naše putovanie po rímskych pamiatkach pokračovalo na pravom brehu Dunaja prehliadkou rímskeho lapidária Múzea Gy. Klapku, umiestneného v Igmánskej pevnosti v Komárom.

Pracovníčka tohto zariadenia E. Számadóová nám podala stručný výklad o kamenosochárskych pamätkach tejto expozície, s dôrazom na najnovšie prírastky, ako aj o výsledkoch súčasného archeologickejho výskumu v civilnom meste Brigitia. Rôznorodosť i umelecko-historická hodnota vystavených exponátov nesporne vyvážili ich menej pôsobivé umiestnenie v porovnaní s komárňanským lapidáriom. V závere exkurzie sme využili možnosť navštíviť aj stálu výstavu miestneho múzea o dejinách maďarského námornictva, ktorá mnohých prekvapila svojím rozsahom i obsahom.

Verím, že táto úzko zameraná prehliadka rímskych pamiatok zaujala i tých účastníkov, ktorí sa bližšie nevenujú dobe rímskej a obohatila ich o nové poznatky a príjemné zážitky.

K. Kuzmová

Výstup na 101 slovenských hradov

Pri príležitosti turistického podujatia Výstup na 101 slovenských hradov navštívilo asi 300 účastníkov výstupu na hrad Čičva aj tu práve prebiehajúci archeologický výskum. Vedúca výskumu M. Jenčová oboznámila návštevníkov s poznatkami z archeologickej výskumov tejto lokality a s históriaou stredovekého hradu.

M. Jenčová

EXPOZÍCIE

Rímske Lapidárium v Komárne

Zaujímavá zbierka rímskych kamenosochárskych diel, uložená v Podunajskom múzeu v Komárne a pochádzajúca z oboch strán Dunaja, konečne našla svoje miesto aj v prezentácnej rovine. Dňa 30. septembra 1993 bolo v reštaurovanej baště č. VI komárňanského pevnostného systému otvorené za účasti slovenských i maďarských archeológov, ako aj kultúrnej verejnosti z oboch krajín lapidárium antických artefaktov. Návštevníci si môžu pozrieť 66 exponátov (stely, sarkofágy, reliéfne a náhrobné dosky, milník). V samostatnej miestnosti sú vystavené kópie kamenných plastík a nápisov zo slovenského územia, ktoré z rôznych dôvodov nie sú prezentované v origináli (Bratislavsko-Rusovce, Trenčín, Želiezovce, Nové Zámky, Iža-Leányvár). K vstupenke dostane návštevník aj skladáčku so základnými informáciami, lokalizovaním a datovaním diel. Autorka odborného scenára dr. P. Ratimorská spolu s ďalšími realizátormi a so sponzormi pripravila expozíciu, ktorá sa nepochybne zaradí medzi obsahovo významné a formou exkluzívne inštalácie na Slovensku so širším medzinárodným dosahom, k čomu iste prispeje i pripravovaný katalóg.

V. Turčan

Kamenný svedok

Začiatkom júla bolo v novorekonštruovaných priestoroch pod kuronérmi a čestným nádvorím Bratislavského hradu sprístupnené lapidárium nálezov získaných pri dlhorocných archeologickejch a umeleckohistorických prieskumoch a výskumoch, prípadne stavebných prácach v areáli Hradu. Na príprave moderne poňatej expozície s kamennými artefaktmi od antiky po novovek sa podielali spoľočnými silami Historické múzeum SNM a Správa Hradu.

Z. Farkaš

Skvosty dávno eklektického Slovenska

Nitrianske múzeum v Nitre slávnostne otvorilo a sprístupnilo pre verejnosť túto stálu expozíciu 4. septembra 1993. Vyše 2000 exponátov z obdobia paleolitu až novodobej histórie (17. stor.) z územia Slovenska je aranžovaných v komorných priestoroch, ladených do hnedočervena. Autormi architektonického a výtvarného riešenia sú Ing. arch. L. Mikle-Barát a Ing. arch. S. Babčan, autorkou scenára je PhDr. J. Ruttkayová. Expozíciu realizovalo Nitrianske múzeum v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV v Nitre, ktorého pracovníci sa zaslúžili o odkrytie a sprístupnenie týchto pozoruhodných archeologickejch nálezov. Vďaka patrí tiež Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky a Mestskému úradu v Nitre, ktorí akciu finančne podporili, a tým aj umožnili realizáciu expozície.

J. Ruttkayová

VÝSTAVY

Egyptské umenie

Výstava zo zbierok Archeologického múzea SNM v Bratislave je otvorená v mesiacoch november 1993 - marec 1994 v budove na Žižkovej ul. 12 denne okrem pondelka od 9.00 do 17.00 hod.

D. Bialcková

Poklady Pohanskej

V Archeologickom múzeu SNM v Bratislave na Žižkovej ul. 12 je otvorená výstava v rovnakom čase ako predchádzajúca.

D. Bialcková

O obci Sedliská

V dňoch 18.-30. júla 1993 bola v priestoroch Obecného úradu v Sedliskách (okr. Vranov nad Topľou) výstava pri príležitosti 670. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Súčasťou tejto vlastivednej výstavy boli aj archeologicke nálezy z polykultúrnej lokality (mladšia doba bronzová, doba laténska, doba slovanská a stredovek) - čievianského hradného vrchu, ktorý patrí do chotára obce.

Počas osláv 24.-25. júla odzneli aj dve prednášky M. Jenčovej o historii Sedlisk. Neodmyslitelnou súčasťou dejín tejto obce sú i poznatky získané archeologickým výskumom na spomínamej lokalite pod hradom Čičva. Výsledky troch sezón výskumu sú populárnu formou stručne zhŕnuté aj v publikácii Sedliská 1323-1993, ktorú takisto k jubileu obce vydal Obecný úrad v Sedliskách v spolupráci s Vlastivedným múzeom v Ilanušovciach nad Topľou.

M. Jenčová

Stredoveké kachlice

Od 8. decembra 1993 do konca januára 1994 bola v Nitrianskom múzeu inštalovaná výstava Archeologickeho múzea SNM v Bratislave. Autorkám výstavy PhDr. B. Egyházy-Jurovskej a PhDr. K. Füryovej sa podarilo sústrediť vyše 400 stredovekých a ranonovoviekových kachlíc z územia Slovenska. V nasledujúcom období si môžu túto hodnotnú a výtvarne príťažlivou riešenú výstavu pozrieť návštěvníci Hornonitrianskeho múzea v Prievidzi.

J. Ruttikayová

PREDNÁŠKY ZAHRANIČNÝCH BÁDATEĽOV

16. júla 1993 odznela v Nitre v zasadáčke Archeologickeho ústavu SAV prednáška doc. dr. Michaela Schultza (Göttingen) Možnosti mikroskopických analýz archeologickej nálezov.
3. septembra 1993 v Košiciach prednášal Jozef Kobal, pracovník múzea v Užhorode (Ukrajina) na tému Nové nálezy z doby bronzovej v Zakarpatsku.
5. novembra 1993 v zasadáčke Archeologickeho ústavu SAV v Nitre odznela prednáška prof. dr. habil. M. Parczewského (Krakov) Osada z 5./6. storočia v Bachórze nad Sanom.
23. novembra 1993 odznela v Košiciach prednáška prof. Dr. habil. Krzysztofa Kaczanowského z Jagiellovskej univerzity v Krakove (Poľsko) na tému Antropologické štúdium kostrového materiálu z hrobov hradu Wawel a z jaskyne Dziewicza.

Redakcia

II. STRETNUTIE VÝCHODOSLOVENSKÝCH ARCHEOLÓGOV

8. decembra 1993 sa uskutočnilo vo Výskumnom pracovnom stredisku AÚ SAV v Košiciach za účasti pracovníkov múzeí, Filozofickej fakulty UPJŠ v Prešove a AÚ SAV II. stretnutie východoslovenských archeológov.

Na 40 rokov činnosti VPS si spomenula v príhovore M. Lamiová. O výsledkoch prieskumov v roku 1993 referovala L. Kaminská. O kultovom objekte objavenom roku 1993 v Nižnej Myšli informoval L. Olexa. Nález železiarskeho komplexu v Kysaku bol téμou referátu E. Miroššayovej. O stavbe a systéme spracovávania materiálu o jednotlivých okresoch pre prácu Pramene k dejinám osídlenia Slovenska z konca 5. až z 13. stor. - III. zväzok (východné Slovensko) informoval J. Béreš. M. Vizdal referoval o záchrannom výskume v Zalužiciach.

Účastníci sa dohodli, že najbližšie stretnutie sa uskutoční roku 1994 v Prešove a postupne v múzeach v ďalších mestách, aby sa všetci členovia SAS mohli oboznámiť s tými pracoviskami na východnom Slovensku, kde pôsobia archeológovia.

M. Lamiová

NOVÉ PUBLIKÁCIE

NITRA. PRÍSPEVKY K NAJSTARŠÍM DEJINÁM MESTA. Hlavný redaktor K. Pieta. Vydal Archeologický ústav SAV v Nitre za finančnej podpory nadácie Pro Nitria. Nitra 1993. Príspevky majú nemecké resumé. Obsah: PIETA, K.: Predslov, s. 1-4; BÁRTA, J.: Osídlenie Nitry v starej dobe kamennej, s. 6-14; PAVÚK, J.: Osídlenie Nitry v mladšej a neskorej dobe kamennej, s. 15-25; BÁTORA, J.: Osídlenie Nitry v staršej a strednej dobe bronzovej, s. 26-42; ROMSAUER, P.: K osídleniu Nitry v období popolnicových polí v dobe halštatskej, s. 43-63; HEČKOVÁ, J.: Prvé historické etniká na území Nitry, s. 64-73; PIETA, K.: Osídlenie z doby rímskej a sláhovania národov v Nitre, s. 74-95; KOLNÍK, T.: Bola v Nitre rímska stanica?, s. 94-95; FUSEK, G.: Archeologický výskum dejín Nitry od jej osídlenia Slovanmi po zánik Veľkej Moravy, s. 96-108; HANULIAK, M.: Archeologický výskum k dejinám Nitry v 10.-13. storočí, S. 109-126; BEDNÁR, P. - STANÍK, I.: Archeologický a stavebno-historický výskum Nitrianskeho hradu v rokoch 1988-91, s. 127-141; PUŠKÁROVÁ, B.: Románska a predrománska architektúra Nitry, s. 142-158; HUNKA, J.: Nitra vo svetle nálezov mincí, s. 159-170; KRAJČOVIČ, R.: Toponymie na okolí Nitry ako prameň jej dejín, s. 171-179.

D. Bialcková

HANULIAK, M. - KUZMA, I. - ŠALKOVSKÝ, P.: MUŽLA-ČENKOV. I. OSÍDLENIE Z 9.-12. STOROČIA (s príspevkami V. Turčana, E. Hajnalovej, E. Hunkovej, J. Šteffeku, L. Illášovej, J. Konča, M. Vondrákovej). Nitra 1993. Vydal Archeologický ústav SAV v Nitre v rade Materialia Archaeologica Slovaca Tomus X s finančným prispriemom obce Mužla. Kolektívna monografia jednej z najvýznamnejších lokalít z 9.-12. storočia prezentuje výsledky výskumu realizovaného v rokoch 1980-1987. Obsah: ŠALKOVSKÝ, P.: Úvod, s. 7; KUZMA, I.: Poloha lokality, história a metódy výskumu, s. 9-12; KUZMA, I.: Opevnenie, s. 13-14; HANULIAK, M. - KUZMA, I. - ŠALKOVSKÝ, P.: Archeologické pramene z vnútorného areálu, s. 15-39; ŠALKOVSKÝ, P.: Sídliskové objekty a štruktúra vnútornej zástavby, s. 41-69; HANULIAK, M. - TURČAN, V.: Keramické nálezy zo sídliskových objektov, s. 71-86; KUZMA, I.: Drobné nálezy zo sídliskových objektov, s. 87-94; ILLÁŠOVÁ, L.: Žarnovy a brúsky (Typológia a petrografické zloženie), s. 95-99; HAJNALOVÁ, E. - HUNKOVÁ, E. - ŠTEFFEK, J.: Nálezy organických zvyškov získaných preplavovaním a analýzou odtlačkov, s. 101-133; KONČ, J.: Archeozoológické nálezy (živočíšna výroba na lokalite), s. 135-151; HANULIAK, M.: Skelety ľudských jedincov, s. 153-158; VONDRAKOVÁ, M.: Antropologický rozbor včasnostredovekých kostier, s. 159-164; HANULIAK, M. - ŠALKOVSKÝ, P.: Záverečné úvahy, s. 165-167; Literatúra, s. 169-174; nemecké resumé, s. 175-183. Obrazovú dokumentačnú časť tvorí 153 kreslených tabuľiek, fototabuľky I-XXIX a 6 príloh (plány, skladačky).

D. Bialcková

KULTOVÉ A SOCIÁLNE ASPEKTY POHREBNÉHO RÍTU OD NAJSTARŠÍCH ČIAS PO SÚČASNOSŤ (nemecké alebo anglické resumé). Zostavovateľ E. Krekovič, vydala Slovenská archeologická spoločnosť pri SAV a Slovenská národopisná spoločnosť pri SAV. Bratislava 1993, cena 30,- Sk. Obsah: ARCHEOLÓGIA - KREKOVIČ, E.: Pohrebný ríitus a sociálna štruktúra, s. 6-10; MATOUŠEK, V.: Nálezy lidských kostí z obdobia neolitu až raného stredoveku ve středoevropských skalních dutinách. Pokus o formulaci základních problémů, s. 11-18; EGYHÁZY-JUROVSKA, B. - FARKAŠ, Z.: Hrobové celky zo sídliska Lnk v Bratislavě-Mlynskej doline, s. 19-27; ZÁBOJNÍK, J.: K niektorým aspektom pohrebného rítu avarského kaganátu, s. 28-36; STAŠÍKOVÁ-ŠTUKOVSKÁ, D.: Výklenkové hroby, s. 37-42; HANULÍAK, M.: Vývojové tendencie pohrebného rítu na pohrebiskách 9.-12. stor. a ich hýbatele, s. 43-48; LUTOVSKÝ, M.: K niektorým rituálnym praktikám na slovanských mohylových pohrebištích, s. 49-54; TURČAN, V.: K funkcií vody v pohrebnom rituáli v časostredovekých Slovanov, s. 55-58; ETNOLÓGIA - HORVÁTHOVÁ, E.: Predstavy o posmrtnom živote v korelácií s pohrebnými obradmi, s. 60-68; NAVRÁTILOVÁ, A.: K niektorým kultovním a sociálním aspektům pohrebního obřadu v české a slovenské lidové tradici, s. 69-75; CHORVÁTHOVÁ, L.: Pohrebné hry, stráženie mŕtveho a vampirizmus v strednej Európe, s. 76-80; MANN, A. B.: Vartovanie mŕtvych u Rómov na Slovensku, s. 81-88; VARCHOL, J.: "Lopatky" - hry pi mŕtvom v rusínsko-ukrajinskej oblasti východného Slovenska (okolie Sniny), s. 89-92; KOMOROVSKÝ, J.: Kultový aspekt pohrebných žalospevov, s. 93-98; ORIENTALISTIKA - CELNAROVÁ, X.: Pohrebné obyčaje Turkov v predislamskom období, s. 100-105; RÁCOVÁ, A.: Pohrebný ríitus v hinduistickej spoločnosti, s. 106-109; ANTROPOLOGIJA - HANULÍK, M.: Konfrontácia archeologického záznamu s antropologickou diagnózou určenia pohlavia a veku, s. 111-116; JAKAB, J.: Ľudské kostrové zvyšky z nehrobových objektov a sídlisk v rozličných obdobiach praveku, s. 117-127.

D. Bialcová

SLOVENSKÁ ARCHEOLÓGIA XLI - číslo 2. Bratislava 1993 (v tlači, 267 strán s obr., nemecké, resp. slovenské resumé). Obsah: BÁNESZ, I.: Beitrag zur Problematik des Kremsien; TRUGLY, A.: Gräberfeld aus der Zeit des awarischen Reiches bei der Schiffswerft in Komárno II (1987-1989); JAKAB, J.: Antropologische Analyse des Gräberfeldes in Komárno-Schiffswerft (II. Teil); AMBROS, C.: Tierbeigaben in den Gräbern von Komárno-Schiffswerft (Grabung 1987-1989); HAJNALOVÁ, E.: Bruchstücke petrifizierter und verkohlter Pflanzenreste von Komárno-Schiffswerft (Grabung 1987-1989); RUTTKAY, M.: Vývoj stredovekého osídlenia na území horného Požitavia; BUJNA, J. - KUZMA, I. - DOLIAK, D. - JENIS, J.: Centrálna evidencia archeologických nálezísk na Slovensku - Projekt systému; Správy a recenzie.

I. Vlkolinská

ŠTUDIJNÉ ZVESTI ARCHEOLOGICKÉHO ÚSTAVU SAV 30. Nitra 1994 (nemecké resumé) - prípravuje sa do tlače. Obsah: BŘEZINOVÁ, G. - CHEBEN, I. - H. LÁŠOVÁ, I.: Sídliskové nálezy lenygyelskej kultúry z Bánoviec nad Bebravou; HIROMADA, J. - VARSIK, V.: Neskoroneolitickej hlinený kadlub z Veľkého Medera; TOČÍK, A.: Poznámky k problematike opevneného sídliska otomanskej kultúry v Barci pri Košiciach; BÁTORA, J.: Použitie lomového kamene na pohrebiskách zo staršej doby bronzovej v Jelšovciach; BŘEZINOVÁ, G. - HEČKOVÁ, J.: K problematike laténskeho osídlenia v Nitre-Šindolke; BŘEZINOVÁ, G.: Sklené nálezy z Chotína; NOVOTNÝ, B. - KUZMOVÁ, K.: Terra sigillata z germánskeho sídliska v Šarovciach; CHEBEN, I. - RUTTKAYOVÁ, J. - RUTTKAY, M.: Výskumy na trase ropovodu vo Veľkom Celíne; ROTI, P.: Výsledky prieskumu v okrese Stará Ľubovňa v rokoch 1990-1991; MAČALOVÁ, H.: Register Študijných zvestí 21-30.

H. Bubľová

JUBILEÁ

Srdečne gratulujeme jubilantom, želáme im zdravie, pohodu, úspechy v ich práci, záľubách a v súkromnom živote. V roku 1994 dovršia:

90. rokov

26. júna vzácný človek, nestorka slovenskej archeológie a popredná bádateľka v oblasti slovanskej archeológie, doby rímskej a praveku, zakladateľka numizmatického oddelenia na Slovensku, dlhoročná funkcionárka Slovenskej archeologickej spoločnosti PhDr. **Ludmila Kraskovská, CSc.**

8. júna dr. Štefan Rakovský, pôvodne gymnaziálny profesor a riaditeľ Mestského múzea v Zlatých Moravciach, bývalý dlhoročný člen SAS a spolupracovník Archeologickeho ústavu SAV.

85 rokov

24. januára zberateľ a dlhoročný a zaslúžilý spolupracovník Archeologickeho ústavu SAV, agilný člen Slovenskej archeologickej spoločnosti **Karol Godovič**.

11. apríla Juraj Macák, rím. kat. farár, zanietený a obetavý spolupracovník Archeologickeho ústavu SAV, najmä prof. dr. V. Budinského-Kričku, DrSc., objaviteľ takmer 90 lokalít na východnom Slovensku, ktoré pomáhajú dotvárať obraz osídlenia tejto oblasti v praveku a vo včasnej dobe dejinnej.

24. apríla Arnošt Váňa, dlhoročný spolupracovník Archeologickeho ústavu SAV, obetavý a zaslúžilý člen Slovenskej archeologickej spoločnosti, organizátor niekoľkých odborných stretnutí SAS v Dudinciach a okoli, objaviteľ viacerých lokalít v oblasti Dudiniec a Šiah.

12. decembra PhDr. Gustáv Stibrányi, ktorý pri profesii lekárnika od r. 1948 spolupracoval s rôznymi inštitúciami (ŠAÚ, AÚ SAV, Banské múzeum v Rožňave, Východoslovenské múzeum v Košiciach) pri záchrane archeologickej lokalít a ochrane prírody.

80. rokov

2. júla Pavol Pilka, od roku 1976 člen Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV.

75 rokov

2. februára PhDr. Blažej Benadik, CSc., bývalý vedecký pracovník Archeologickeho ústavu SAV, známy odborník v problematike doby laténskej, dlhoročný funkcionár Slovenskej archeologickej spoločnosti.

6. februára akademik Ján Dekan, pedagóg, dekan FFUK v Bratislave, potom vedecký pracovník Archeologickeho ústavu SAV v Nitre a nakoniec riaditeľ Umenovedného ústavu SAV v Bratislave, popredný bádateľ v oblasti histórie, dejín umenia a archeológie.

22. júla Július Tóth, zberateľ, dlhoročný člen Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAS (od r. 1974).

28. septembra PhDr. Otmar Gergelyi, archivár, historik, muzeálny pracovník, člen Slovenskej archeologickej spoločnosti a ďalších vedeckých spoločností pri SAV.

70 rokov

1. septembra Štefan Šutara, zberateľ, člen Slovenskej archeologickej spoločnosti od r. 1974.

65 rokov

25. apríla Michal Dolobáč, bývalý pracovník Krajskej správy Geodézie a kartografie v Prešove - stredisko geodézie v Ilumennom, člen Slovenskej archeologickej spoločnosti od r. 1973.

20. mája RNDr. Cyril Ambros, CSc., bývalý vedecký pracovník Archeologickeho ústavu SAV v Nitre, zakladateľ paleozoológie pri AÚ SAV, dlhoročný a zaslúžilý funkcionár Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV.

9. novembra PhDr. Gabriel Krúdy, bývalý pracovník múzea v Rimavskej Sobote, riaditeľ múzea v Lučenci, riaditeľ pamiatkového strediska, mimoriadne agilný organizátor záchrany a konzervácie archeologickej a historických pamiatok v Gemeri, Malohonte a Novohrade.

60. rokov

20. januára prof. dr. Jozef Vladár, DrSc., vedecký pracovník Archeologickeho ústavu SAV v Nitre, odborník na dobu bronzovú na Slovensku, dlhoročný funkcionár Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV a v rokoch 1978-1989 jej predseda.

10. marca prof. dr. Tatiana Štefanovičová, CSc., odborníčka v problematike včasného stredoveku a neolitu, autorka výskumu Bratislavského hradu a lokalít v jeho podhradí, vedúca katedry

archeológie na Filozofickej fakulte UK v Bratislave, dlhoročná funkcionárka Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV.

17. mája PhDr. Adrián Vallašek, odborník na stredovekú archeológiu, podielajúci sa na výskume bratislavského podhradia a Spišského hradu, riaditeľ Archeologickeho múzea SNM v Bratislave, dlhoročný aktívny člen Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV.

4. júna František Javorský, od r. 1976 odborný pracovník Spišskej expedície Archeologickeho ústavu SAV, objaviteľ mnohých archeologickej lokalít na Spiši a autor okolo 440 verifikačných prieskumov a výskumov, funkcionár Slovenskej archeologickej spoločnosti pri SAV.

6. júla PhDr. Darina Bialeková, CSc., vedúca vedecká pracovníčka Archeologickeho ústavu SAV v Nitre, špecialistka na obdobie včasného stredoveku, v r. 1962-1971 vedecká tajomníčka SAS, od r. 1990 jej predsedníčka.

Redakcia

NOVÍ ČLENOVIA

Peter Chrastina, Zoltán Katreba, Renáta Kubová, Štefan Mordel, Vŕťazoslav Struhár, Ján Verešpej.

Redakcia

ÚMRTIE

Dňa 21. decembra 1993 zomrel vo veku 101 rokov Ing. Heinrich Albrecht, dlhoročný spolupracovník Archeologickeho ústavu SAV, autor mnohých inštruktívnych a pôsobivých rekonštrukcií archeologickej objektov a lokalít (Nitriansky Hrádok, Nitra, Pobedim, Ducové a ď.), tiež plánov a technickej dokumentácie viacerých nálezísk.

Redakcia

SPRESNENIE ADRIES

Dovolujeme si požiadať tých členov SAS, ktorých adresa sa v poslednom čase zmenila, aby nám zaslali na korešpondečnom lístku aktuálne údaje (adresa bydliska a v prípade pracujúcich členov i adresa pracoviska).

REDAKČNÁ VÝZVA

Redakcia Informátora SAS oznamuje všetkým záujemcom o uverejnenie príspevkov, že rukopisy môžu zasievať na uvedenú adresu. Uzávierka nasledujúceho čísla bude 30. marca 1994. Vitané sú anonsy o prednáškach, výstavách, besedách, exkurziách, výskumoch a nálezoch, nových knihách, jubileách zaslúžilých členov spoločnosti a pod., teda o všetkom, čo súvisí s činnosťou Slovenskej archeologickej spoločnosti a so záujmami jej členov.